

Posudek oponenta bakalářské práce

Autor práce: **Veronika Hahnerová**

Studijní program: **Chemie se zaměřením na vzdělávání**

Název práce: **Výuka chemie jako všeobecně vzdělávacího předmětu ve Slovinsku**

Oponent práce: **Mgr. Monika Pelikánová**

Předložená bakalářská práce Veroniky Hahnerové má rozsah 125 číslovaných stran a obsahuje 25 citovaných zdrojů. Práce se zaměřuje na analýzu slovinského vzdělávacího systému s důrazem na výuku chemie jako všeobecně vzdělávacího předmětu. Autorka zkoumá různé aspekty chemického vzdělávání, od kurikulárních dokumentů až po praktické zkušenosti učitelů, a to jak na základních, tak středních školách.

Úvod práce popisuje historický a geografický kontext Slovinska a stanovuje cíl bakalářské práce jako analýzu školního vzdělávacího systému Slovinska se zaměřením na výuku chemie jako všeobecně-vzdělávacího předmětu.

Bakalářská práce je rozdělena do pěti hlavních kapitol, v rámci kterých se Veronika věnuje detailnímu rozboru slovinského vzdělávacího systému se zvláštním zaměřením na chemii. Tato sekce je dále členěna podle různých vzdělávacích stupňů a zahrnuje hodnocení učebních plánů a učebnic. Další část se zabývá rozhovory s vyučujícími a dalšími aktéry vzdělávacího procesu.

V závěrečné části bakalářské práce jsou shrnuty názory a postoje respondentů, kteří se podíleli na rozhovorech týkajících se slovinského všeobecně vzdělávacího systému chemie. Hlavní závěry rozhovorů odhalují různé perspektivy na výuku chemie a její místo ve slovinském vzdělávacím systému. Respondenti zdůrazňovali význam adaptace vzdělávacích metod k zvyšujícím se požadavkům na přírodovědnou gramotnost a kritické myšlení studentů.

Bakalářská práce Veroniky Hahnerové poskytuje podrobný pohled na slovinský vzdělávací systém se zaměřením na chemii jako na všeobecně-vzdělávací předmět. Práce se vyznačuje důkladnou analýzou chemického kurikula od základního vzdělávání až po gymnaziální úroveň a podává ucelený obraz o aktuálním stavu a potenciálních oblastech pro zlepšení ve výuce chemie.

K bakalářské práci mám následující připomínky:

1) Úvod práce:

- Není dostatečně zaměřený na vlastní téma práce. Diskuse o historickém a geografickém kontextu Slovinska, ačkoliv jsou zajímavé, nepřispívají přímo k pochopení zkoumaného problému.
- Cíle práce jsou zmíněny až na konci úvodu, což může čtenářům komplikovat pochopení hlavního zaměření této práce.

2) Obsah:

- V práci chybí jasné a zřetelné rozdělení na teoretickou a praktickou část, což může čtenářům ztížit orientaci a pochopení struktury práce.
- Kapitoly nejsou uspořádány logicky a konzistentně. Autorka nejprve pojednává o základních školách, poté přechází k mimoškolnímu vzdělávání a následně se vrací k výuce chemie na gymnáziu.

- Kapitola výsledků a diskuse je označena jako „Závěr rozhovorů s aktéry slovinského všeobecně vzdělávacího chemického systému“, což je matoucí. Následuje poté samotný závěr bakalářské práce, což dále přispívá k nepřehlednosti struktury.
 - Kapitola 2 nazvaná „Přírodovědné předměty v nižším sekundárním vzdělávání ve Slovinsku“ se v podkapitole 2.1 zaměřuje pouze na předmět Přírodověda. V podkapitole 2.2 pak následuje „Využívání učebnic ve výuce chemie ve Slovinsku“, která zahrnuje analýzu učebnic i chemie, což není v souladu s názvem kapitoly.
 - Názvy kapitol a podkapitol týkající se analýzy učebnic pro základní školy a gymnázia nejsou jednotné a konzistentní. Například:
 - 2.2 Využívání učebnic ve výuce chemie ve Slovinsku
 - 2.2.1 Učebnice Dotik narave 6
 - 2.2.2 Obsah učebnice Dotik narave 7
 - 2.2.3 Obsah učebnice Peti element 8
 - 2.2.4 Obsah učebnice Peti element 9
 - 4.6 Učebnice chemie na gymnáziu ve Slovinsku
 - 4.6.1 Příklady učebnic chemie pro gymnázia
- 3) Popis učebnic:
- Kapitola věnovaná učebnicím chemie ve Slovinsku je zpracována popisnou formou, kde jsou jednotlivé učebnice představeny v rámci jednoho odstavce s uvedením jejich obsahu. Tento přístup poskytuje základní přehled o učebních materiálech, avšak postrádá jednotnost, která by umožnila srovnání mezi jednotlivými tituly, a to ani v rámci stejné řady učebnic od téhož autora. Každá učebnice je popsána individuálně, ale bez jednotné struktury, která by umožnila přímé srovnání jednotlivých učebnic.
- 4) Metodologie praktické části: „Rozhovory s aktéry slovinského všeobecně vzdělávacího chemického systému“
- Metodologie rozhovorů prezentovaná v bakalářské práci je, bohužel, nedostačující. Autorka sice uvádí, že výzkum bude založen na rozhovorech se třemi skupinami respondentů, ale dále se v textu objevují čtyři skupiny (D₁ až D₄).
 - Chybí popis toho, jakým způsobem byly rozhovory prováděny. Nejprve autorka píše o rozhovorech více nespécifikovaných, při kterých má docházet k výměně názorů, sdílení poznatků a vzápětí je z rozhovorů diskuse a dále dialog.
 - Není uvedeno, zda byl přítomný tlumočnick nebo se hovořilo v anglickém jazyce, což čtenář pochopí až z přílohy.
 - V interpretaci odpovědí respondentů dochází k postupnému vytrácení označení respondentů, jako je například D₂₁.
- 5) Práce je napsána na dobré jazykové úrovni, i když se v ní občas vyskytují stylistické, syntaktické či gramatické chyby.

Otázky:

- 1) Můžete stručně a jasně popsat metodologii prováděných rozhovorů? Jak byly vybrány skupiny respondentů?
- 2) Která kritéria jste použila pro hodnocení a srovnání učebnic chemie ve Slovinsku? Bylo toto hodnocení konzistentní napříč různými tituly?
- 3) Ve své práci uvádíte, že setkání nejen podporovala rozvoj individuálních dovedností, ale i posilovala mezinárodní spolupráci v oblasti vědy a vzdělávání. Můžete upřesnit, jakým způsobem byla tato setkání organizována a jak konkrétně přispívala k mezinárodní spolupráci? Byla tato témata diskutována během rozhovorů, a pokud ano, jaké byly konkrétní závěry respondentů?

Cíl bakalářské práce byl stanoven jako analýza školního vzdělávacího systému Slovinska se zaměřením na výuku chemie jako všeobecně-vzdělávacího předmětu. Tento cíl byl dle mého názoru splněn.

Práce splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci.

V Ústí nad Labem, 16. 5. 2024

Mgr. Monika Pelikánová